

„Pane, ty víš všechno...“

Hošťálková 25. 4. 2021

Písně: 150, 215, 406, 474, 611

Čtení Písma: ev. Jana 21, 15 - 19; 1.ep. Jana 2, 1 - 8. 28 - 29

Text kázání: ev. Jana 21, 15

Milí bratři a sestry,

Ježíš se na tomto místě setkává s jedním ze svých nejmilejších učedníků - Šimonem Petrem. Jeho srdce je obtíženo vinou zapření, nevěry, zrady. Když za ním po svém zmrtvýchvstání přichází, stojí mezi nimi Petrova vina jako hradba. Dobře takové překážky známe; stále se mezi nás lidi staví. Jak to bývá těžké a trapné, setkat se znenadání s člověkem, kterému jsme nějak ublížili nebo jej nějak zklamali! Někdy se nám lidé - nebo my jim - raději vyhnou-vyhneme, nebo děláme, že se nevidíme. A takové bariery vznikají nejen mezi lidmi, kteří si jsou vzájemně vzdáleni, ale také mezi blízkými přáteli, manželi, mezi rodiči a dětmi, tam se lidé nemohou jen tak snadno sobě navzájem vyhnout. Je to velmi bolestné. V takových případech také dochází na výčitky, vzájemná osočování, ještě větší roztržky.

Také Petrův vztah k Pánu Ježíši byl silně narušen. A Petr, třebaže měl svého Mistra velmi rád, nemohl mít z tohoto setkání radost. Před očima měl stále chvíli, kdy stál v soudní síni a snažil se být nenápadný; přece však ho nějaká služka poznala, a on se před ní a dalšími kolem ní zapřísahal, že Ježíše nezná a že s ním nemá nic společného. Jak trapně mu muselo být, když se nyní, po tom všem, setkává se svým Mistrem. Ale to, co se stalo, se také nedalo přejít pouhým mlčením, to by Petr stále nevěděl na čem je a neustále by se bál chvíle, kdy se toho Ježíš dotkne a jaký nad tím vynese soud. V Petrovi byla v této chvíli nespíš malá dušička. Možná si myslel, že od Ježíše odejde jako „spráskaný pes“. Možná čekal, že Ježíš před něj postaví ten hanebný čin ve vší jeho nestoudnosti. Neměl tedy do řeči velkou chuť a vyčkával, co bude. Dobře mu rozumíme.

Ta neviditelná hradba mezi Petrem a Ježíšem však musela padnout. Ježíš již nechtěl Petra nechávat déle na pochybách o tom, jak tomu mezi nimi skutečně je. I proto položil tomuto svému posmutnělému a proviněním obtěžkanému učedníkovi tu známou otázku: **„Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“** Je to skutečně otázka, která míří přímo k lidskému srdci. Aby se Petrovi ulevilo a on opět našel ztracenou radost, velmi tuto otázku potřeboval slyšet. - Jak je to vlastně s jeho láskou vůči Ježíši?

V naší církvi nepraktikujeme zpověď tak, jak ji známe z církve římsko-katolické, ale i my často cítíme potřebu podělit se s někým o svá trápení, své starosti, také o svá provinění. A také my zřetelně cítíme, jak se nám uleví, když se můžeme takto někomu svěřit a poznáváme, že i naše radost je mnohem větší. Nejdůvěrnějším Zpovědníkem je však Pán Ježíš Kristus sám. Každá modlitba je zároveň také takovou zpovědí, při které před Bohem vyléváme svá srdce. On nezneužije našeho trápení, neštěstí a bolestí proti nám, nezneužije ani naší důvěry. Na něj se smíme v důvěře neustále obracet - On obdarovává provinilé odpuštěním, všechny, kteří

malomyslní, podepře, uleví srdci člověka, když je sevře žal, zármutek nebo jiné trápení.

Ale pojďme ještě dál ve stopách slov našeho textu. Proč Ježíš oslovuje učedníka, kterého vyznamenal novým jménem „Petr“ (Skála), jménem starým - „**Šimone, synu Janův**“. Důvodů bývá uváděno několik. Skálopevnost tohoto učedníka se rozplynula jako dým. Kdyby jej Pán Ježíš v této chvíli oslovil „Petře“, mohlo by to působit jako výsměch: „*Tak co, ty Skálo, kam se poděla tvá stálost, věrnost a nepohnutelnost?*“ Ale to On nechtěl, neposmívá se nám, nevysmívá se našim slabostem ani nezdarům. Je také možné, že když jej Pán Ježíš oslovil jménem „Simon“, že to znělo tomuto učedníku přece ještě nějak jinak než jen jako pouhé pojmenování a oslovení. Možná si v té chvíli pověděl sám sobě: „*Vidíš, chtěl jsi být něco víc než ostatní, příliš ti ten titul „Petr“ stoupl do hlavy, ve skutečnosti jsi však křehký a klopýtající jako každý jiný člověk.*“ Jak i v nás se často ozývá toto hrdé „petrovství“! Myslíme si o sobě více než se sluší a než jsme, a náš nebeský Otec nás musí neustále odkazovat do pravých mezí. I my potřebujeme, aby nám Pán Bůh ukázal, že jsme docela obyčejnými lidmi, poddanými nejruznějším mdlobám a nedostatkům. Vždyť, jak píše apoštol Jakub (5,17) nakonec i ten největší ze starozákonních proroků Eliáš „**byl člověk týmž bídám poddaný, jako my**“.

Ale Pán Ježíš snad chtěl tímto oslovením tomuto učedníkovi naznačit možnost nového počátku. Pod jménem „Simon“ jej přece našel u rybářské sítě, tímto jménem jej také zavolal do svých služeb. A nyní, když jej oslovuje jeho starým jménem, jakoby byl v tomto oslovení skrytý příslib, že není vše ztraceno, že je možné začít znovu - lépe, věrněji, s určitou zkušeností a dokonalejším poznáním sama sebe. A tak se stalo to velké zakolísání, ta velká skvrna života i Petrovi zkušeností, která mu měla být do budoucna stálým varováním a výstrahou - musel se o tom přesvědčit, že i v jeho možnostech je zapřít svého Mistra. I naše mnohé chyby a provinění může Pán Bůh obracet k našemu dobrému, když nás ve škole života tříbí a vzdělává.

Hlavním pilířem našeho dnešního textu je ale ona zásadní Kristova otázka položená Petrovi: „**Miluješ mne víc než ti zde?**“ Nezazní tu žádná výčitka ani žádné připomínání minulosti. Vždyť o minulost už nejde, jde o přítomnost a především budoucnost. To, co bylo, bylo; důležitější je to, co je a co být má. V této otázce je vlastně především sděleno, že Pán Ježíš Petrovi odpustil a už nemyslí na to, na co on sám nemyslet nedokáže a co obtěžuje jeho svědomí. Je to pokaždé jen láska, která je schopna odpustit a tak příkryt jakékoli provinění a jakoukoli nepravost; je to jen láska, která tvoří všecko nové, která obnovuje radost i životní rovnováhu člověka.

A přece tato Kristova otázka nechce jen ujistit o odpuštění, je zároveň zkouškou a Petrovým prověřením: „**Miluješ mne víc než ti zde?**“ Je to napínavé. Zazní z Petrových úst opět jeho staré vychloubání? Objeví se u něj opět jeho snaha všecky předčit a zastínit ve velikých slibech a ujištěních? Poučil se už z minulosti? Petr v této chvíli odpovídá skromně a strážlivě, bez jakékoliv okázalosti: „**Pane, ty víš, že tě mám rád**“. Jakoby přitom dával najevo, že se mu zdá být tato otázka zbytečná. Pánu Ježíši se však nezdálo zbytečné zeptat se jej na totéž třikrát, až se nad tím Petr rozmrzel. Ale trojí Petrovo zapření má být příkryto jeho trojím vyznáním lásky Ježíši Kristu.

Na základě této prověrky jej Ježíš opět přijímá do svých služeb, nehledí na jeho minulost. Jedinou a skutečně nezbytnou kvalifikací, kterou potřebuje dělník Ježíše Krista je **LÁSKA**. Skutečná láska ke Kristu opravňuje k práci pro něj. Bez ní nemůže Kristus nikoho potřebovat. Kdo chce Ježíši Kristu skutečně sloužit, tomu na to nestačí školy, knihy ani vědomosti jestliže nad tím vším nestojí láska - upřímná a

oddaná. A naopak: kdo v sobě chová opravdovou lásku ke Kristu a třeba nic víc, ten Kristu sloužit může a může pro něj vykonat velký kus práce. Vždyť toho, kdo Krista upřímně miluje, si nakonec vyškolí Kristus sám, protože láska staví každého do Jeho bezprostřední blízkosti, právě tam se Kristův učedník učí nejlépe. On je nad všechny učitele a mistry; proto si z rybáře Šimona - pro jeho velikou lásku a oddanost - dokáže Pán udělat tak velkého dělníka na svém díle.

A nakonec tu je ještě Kristovo pověření nebo vyslání: **„Pas mé beránky“**. V Petrově případě to trochu překvapuje, protože původně mu Ježíš pověděl, že z něj učiní **„rybáře lidí“** (Mt 4,19). To ve srozumitelné řeči znamená, že měl jiné pro Krista získávat. Teď ale jakoby u něj došlo ke změně. Není možné po někom chtít, aby dělal něco, na co se nehodí a co nedokáže. Petr mohl být **„rybářem lidí“** patrně nanejvýš v malé mořské zátocce vlastního národa, ale cesta k jiným národům byla nad jeho schopnosti a možnosti. Pro tento úkol si Pán nakonec vybral jiného.

Není ale jen uměním lidi pro Krista získávat, stejným uměním je u Krista je udržet. Tento úkol připadl Petrovi. Neměl být jen rybářem, ale také pastýřem. Jako pastýř měl bdít nad svými spolubratry a spolusestrami. Měl dávat pozor na to, aby nikdo od Krista neutíkal a neztrácel se mu. Všem měl věnovat starostlivou péči a starat se o jejich duchovní výživu. To, že byl pověřen tak vzácnou službou a že (v síle svého Pána) tolik dokázal, způsobila jeho **láska ke Kristu**. Ta jediná dělá s člověkem a skrze něj pravé divy. Láska ke Kristu dělá člověka Bohu milým a lidem užitečným. A kdo je milý Bohu, ten je milý také lidem. Dej nám Pán, abychom na Kristovu otázku: **„Miluješ mne?“**, každý z nás, ze svého upřímného srdce radostně, odpovědně a závazně vyznali: **„Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád“** a nechali se Kristem postavit do jeho služby, ať už to znamená cokoliv.

Amen.